

פארק משחקים

של פעם

אוגוסט 2009

תוכן העניינים

3.....	מבוא
4.....	תאור הפארק
4.....	כללי
4.....	חלוקת השטחים בפארק
4.....	תאור המשחקים
4.....	משחקים הדורשים שטח גדול
6.....	משחקים הדורשים שטח בינוני
6.....	משחקים הדורשים שטח קטן
8.....	סיכום השטחים
9.....	רשימת הציוד הדרוש למשחקים
10.....	הבדיקה הכלכלית
10.....	הנחות
10.....	תוצאות
10.....	נספחים

מבוא

בעשרות השנים האחרונות נזנחו לאט לאט משחקי ילדים שהיו מקובלים מאוד בקרב ילדים. הסיבות לזניחת אותם משחקים הן, בין השאר, כניסתם של משחקי מחשב ומשחקי רשת. כניסת משחקים אלקטרוניים מתוחכמים והחיפוש המתמיד של ילדים אחרי אטרקציות. כל אלה וסיבות אחרות, הביאו את הילדים לזנוח ולשכוח את המשחקים שהיו מקובלים כל כך ועברו במשך עשרות שנים מקבוצת גיל אחת לאחרת.

אחת הבעיות של המשחקים החדשים היא ההשקעה הגדולה שנדרשת בהם: משחקי מחשב ומשחקים אלקטרוניים דורשים השקעה ראשונית במכשירים אשר משמשים את הילדים למשחק בהם. לאחר מכן נדרשות השקעות נוספות הנובעות מחידושים שגורמים למשחקים שכבר נרכשו להפוך למיושנים ולא רלוונטים. אטרקציות גדולות יותר נמצאות בדרך כלל באתרים סגורים שהכניסה אליהם מחייבת נסיעה ותשלום גבוה כדי להשתמש במתקנים השונים.

מטרת התכנית המוצגת כאן היא לנסות ולגרות את הילדים לשחק באותם משחקים אשר היו מקובלים פעם, שאינם דורשים השקעות גדולות, המשחק בהם פשוט ומשלב בדרך כלל ילדים אחרים (בניגוד לחלק מהמשחקים החדשים אשר אין בהם אינטראקציה בין כמה ילדים) ורובם נעשה מחוץ לבתים ולא בתוך הבתים.

בנוסף, מיועדת התכנית לשמש כאמצעי לתעסוקת בני נוער שיוכלו לתפעל ולנהל את הפארק בו יהיו המשחקים המתוכננים וידריכו קבוצות וילדים אחרים שיבואו לפארק. באם הפארק אכן יוכל להיות מקום אליו יגיעו ילדים ממקומות וגילאים שונים, יהיה ניתן לשלב בו בעתיד גם פעילויות חינוכיות, נוסף על המשחקים וההדרכות הקשורים למשחקים שיהיו בו.

תאור הפארק

כללי

כאמור, פארק יכול כלול בתוכו משחקים שונים שהיו מקובלים בעבר ועם השנים פחתו ולעתים אפילו נעלמו מנוף משחקי הילדים העכשוויים. הפארק יחולק למספר אזורים בהם ימצאו המשחקים, כשאותם משחקים מחולקים על פי אזורים לפי השטח שנדרש להם, אופי המשחקים ועוד.

כדי להפעיל את הפארק ייגבו דמי כניסה סמליים מהילדים שייכנסו אליו וישחקו במשחקים שבשטחו. מכיוון שמטרות הפארק אינן עשיית רווחים אלא המטרות שצוינו במבוא, התשלום שיגבה מהילדים שיגיעו לפארק ייגזר מעלויות התחזוקה והתפעול של הפארק.

מעבר לשטחים שישמשו למשחקים השונים, יהיו בפארק גם אזורים מוצלים בהם ניתן יהיה לקיים הדרכות לילדים.

חלק מהמשחקים דורשים שטחים גדולים מאוד ולכן יהיו מסלולים שיצאו משטח הפארק ויחזרו אליו.

חלוקת השטחים בפארק

הפארק יכלול בתוכו משחקים שיוגדרו לפי קטגוריות:

1. משחקים הדורשים שטח גדול(בעלי אופציה של יציאה מהמתחם)- סימני דרך ועוד.
2. משחקים הדורשים שטח בינוני(בערך בגודל מגרש כדורסל)- שלוש מקלות ועוד.
3. משחקים הדורשים שטח קטן- גוגואים ועוד.

תאור המשחקים

משחקים הדורשים שטח גדול

חפש את המטמון- בגרסתו כמשחק ילדים, מחולקים השחקנים למחביא ולמחפשים. המחביא נותן למחפשים כתב חידה, אשר מוביל למיקומו של כתב חידה נוסף, וכן הלאה, עד לכתב החידה המוביל למטמון החבוי. האתגר במשחק משתנה לפי רמתם השכלית של המשתתפים.

עבור ילדים צעירים יותר, כתב החידה מציין בדרך כלל שם של מקום באופן מפורש, ועיקר האתגר טמון במציאתו הפיזית של כתב החידה הבא. ברמה גבוהה מעט יותר, המשחק מערב כתבי חידה ובהם חידות קלות, לעתים בחרוזים. תיתכן הצפנה באמצעות צופן פשוט כגון אתב"ש. רמה זו של המשחק מתאימה לבני עשרה.

למשחק זה תהיה אופציה של יציאה מחוץ למתחם עקב מקומות המחבוא הרבים שדרושים בכל משחק ומשחק.

סימני דרך- משחק ילדים המיועד לשני משתתפים לפחות ומצריך גיר, אף כי השימוש באבן גיר נפוץ יותר. המשתתפים מתחלקים לקבוצה בורחת וקבוצה רודפת, כאשר אם יש מעט משתתפים מספיק שחקן אחד בקבוצה הבורחת. הקבוצה הבורחת מתחילה לנוע, בעוד הקבוצה הרודפת ממתינה (נותנת "פור"). הקבוצה הבורחת מסמנת חיצים על המדרכה, אשר מסמנים את נתיב הבריחה שלה. על הקבוצה הרודפת לאתר את החצים ולהשיג את הקבוצה הבורחת.

למשחק זה נדרשים שני מדריכים אשר ילוו כל אחת מהקבוצות. הקבוצה שמסמנת את הדרך והקבוצה שמנסה להשיג את הקבוצה אשר מסמנת את הדרך.

משחק התרבות האינדיאנית- משחק זה ידרוש שטח מוגדר וכמה מדריכים אשר יפעלו במשחק זה בלבד. כאשר קבוצה תגיע למתחם כדי לשחק במשחק זה היא תסמן לה את היום רק למשחק זה עקב הזמן הנדרש כדי לבצע אותו. למשחק זה יידרש ציוד: ענפים, חבלים, אמצעי שיוף (אם סכין אז הסכין י יובא לשימוש רק ע"י המדריך).

משחק זה מדמה יום כאינדיאני. קבוצת הילדים המשתתפים במשחק מבליים יום שלם ביחד בפעילויות שונות כגון: הבאת מים מה"באר"(יהיה מקור מים מסודר) הכנת אוכל בטבע ממוצרים מהטבע, הבערת אש מחומרים טבעיים, הכנת כלי ציד. לפני כל התחלת פעילות המדריך אשר אחראי עליה יסביר לילדים מה עושים בפעילות זו.

משחקים הדורשים שטח בינוני

מחניים- משחקים על מגרש הבנוי משני ריבועים צמודים, בדומה למגרש כדור עף. מתחלקים לשתי קבוצות. המטרה של כל קבוצה היא לפסול את שחקני הקבוצה השנייה על ידי זריקת הכדור עליהם. בתחילת המשחק כל קבוצה עומדת בריבוע אחד, ושולחת שחקן שלה לצד השני שהוא "השבוי המדומה", לשטח שסביב הריבוע של הקבוצה השנייה. כאשר קבוצה א' מצליחה לפגוע עם הכדור בשחקן של קבוצה ב', הוא נפסל ועובר לשטח המקיף את הריבוע של קבוצה א'.

כל השחקנים רשאים לזרוק את הכדור ולפגוע בשחקני הקבוצה השנייה. גם אלו שנפסלו וגם אלו שלא נפסלו ונמצאים עדיין בתוך הריבוע. לא ניתן ללכת בעת החזקת הכדור, אלא להתמסר או לפגוע בשחקני הקבוצה היריבה.

הקבוצה שפסלה את כל שחקני היריב היא המנצחת. משחק זה יתקיים בשטח מוגדר והציוד שיידרש לו הוא כדור.

שבע אבנים- בתחילת המשחק בונים מגדל משבע אבנים שטוחות, בדרך כלל שברי מרצפות או שיש. בפתיחת המשחק שחקן מקבוצה א' זורק כדור טניס על המגדל, ומטרתו להפיל כמה שפחות אבנים. קבוצה א' עכשיו מנסה לבנות את המגדל מחדש, אם הם הצליחו - הקבוצה ניצחה. באותו זמן קבוצה ב' מנסה לפסול את שחקני קבוצה א' על ידי פגיעה בהם עם הכדור. אם קבוצה ב' פסלה את כל שחקני קבוצה א' היא מנצחת. ככל שיש יותר משתתפים כך אפשר להוסיף מגדלים.

שלוש מקלות- כל משתתף בתורו צריך לעבור שלושה מקלות בקפיצה משולשת. מי שלא עובר - נפסל ויוצא. על פי הקפיצה של הקופץ האחרון, הוא "המרחק", מזיזים את המקל האחרון (יש מקומות שבהם נהוג אף להזיז את המקלות האחרים), ומתקנים את מיקומו של המקל האמצעי כך שהמרחק בין שלושת המקלות יישאר שווה. למשחק זה דרוש לפחות 7 מטרים של מגרש. מידת השימוש במגרש תקבע במהלך המשחק עצמו. המשחק ידרוש שלושה מקלות שאינם קלים לשבירה.

משחקים הדורשים שטח קטן

קלאס- בכל תור, מטיל השחקן הפעיל את האבן ומנסה לקלוע אל המשבצת בה רשום מספרו של השלב בו הוא נמצא. בתחילת המשחק ינסה לקלוע אל המשבצת בה רשום "1" וכן הלאה.

בכל שלב במהלך ביצוע התור, ממשיך השחקן לשחק ואף עובר לשלב הבא, כל עוד ביצע את כל המשימות ללא רבב. נכשל השחקן בפרט מתוך המשימה - עובר התור לשחקן הבא אחריו בסבב. לאחר שקלע השחקן אל תוך המתחם (נחיתת האבן על קו המפריד בין המתחמים אינה נחשבת קליעה), עליו לקפוץ לפי תבנית תנועות מוגדרת מראש, התואמת את השרטוט. בשום מקרה לא ידרוך השחקן על הקוים ולא יזיז את רגליו שלא על ידי קפיצה.

שרטוט נפוץ לקלאס נקרא "שמיים". בשרטוט זה שלוש משבצות עוקבות, בהן מניחים רגל אחת, צמד משבצות בהן מניחים שתי רגליים, רגל בכל משבצת, משבצת בודדת ואחריה צמד משבצות. לאחר מכן חצי מעגל או מעגל שלם, המכונה שמיים, ובו מבוצע סיבוב באוויר של 180 מעלות, מתוך מטרה לחזור בדרך בה הגיע השחקן. בפארק המגרש ייצבע על מנת מניעת מחיקת השרטוט עקב שימוש בגיר.

גולות - על המשתתפים לקלוע לבור שנחפר מראש. אלה שקלעו מתחלקים בגולות של אלה שלא קלעו. בגרסה אחרת על המשתתפים לכוון את הגולה כך שתפגע בקיר ורק אז תיכנס לבור. במסגרת המשחק חופרים בור קטן (בערך בגודל אגרוף) - חשוב שדפנות הבור יהיו חלקות, ושהבור לא יהיה עמוק מידי, כל משתתף שם גולה אחת בתוך הבור, מסמנים קו בערך 4 מטרים מהבור; המשתתפים עומדים אחרי הבור וזורקים את הגולות לכיוון הקו, כל אחד בתורו; מי שהכי קרוב לקו- ראשון, וכך הלאה- מי שעובר את הקו- אחרון; עומדים מאחרי הקו, וזורקים לפי התור את הגולות לכיוון הבור; המטרה להוציא גולות מהבור- גולה שהוצאה שייכת למוציא. (כל אחד משחק בתורו לפי התור שנקבע בהתחלה); אם שחקן מצליח להכניס את הגולה שלו לבור הוא זוכה בכל הקופה (הגולות שהונחו בתחילת המשחק)- ומתחילים משחק חדש.

עשרים ואחת - המשחק מצריך כדור משחק. המשתתפים יוצרים מעגל, ואחד מהם נבחר לעמוד במרכזו. במידה ומשחקים שלושה שחקנים, התופס יעמוד בין השניים האחרים. על הילדים במעגל להתמסר 21 מסירות בכדור ביניהם, בלי שהנמצא במרכז המעגל (התופס) ייגע בכדור, ומבלי שהכדור יפול. למשתתף אסור למסור למשתתף שעומד לידו. לנמצא במרכז המעגל מותר לנוע בחופשיות בתחומי המעגל. אם תפס הנמצא במרכז את הכדור, הוא מתחלף בתפקידו עם זה שמסר את הכדור. את המשחק נהוג לעשות באמצעות הידיים (כלומר זריקה כשל כדורסל) (אולם יש הנוהגים לעשותו באמצעות הרגל (ככדורגל)).

הילדים שבמעגל מונים בקול את מספר המסירות הרצופות שהצליחו לבצע. בכל פעם בה הכדור נוגע בקרקע, או כאשר מתחלף השחקן הנמצא במרכז, מתחילים את המנייה מחדש.

אם הגיע המעגל לעשרים ואחת מסירות רצופות, מעניש המעגל את הנמצא במרכז. עונש לדוגמה: המפסיד מסתובב, כל שחקן זורק פעם אחת את הכדור בכוח על יסבנו.

גרסאות לגוואים:

- יש להטיל לבור מספר זוגי של גוואים בו זמנית (שניים או ארבעה). מנצח, וזוכה בכל הגוואים שבבור, מי שהצליח להשאיר מחוץ לבור מספר אי זוגי של גוואים. לא הצליח המשתתף לעשות כן, ישארו הגוואים שזרק בתוך הבור והתור עובר למשתתף הבא. משחק זה נקרא **בור עברי**.
- יש להטיל לבור מספר זוגי של גוואים בו זמנית (שניים או ארבעה) ולהשאיר מחוץ לבור מספר אי זוגי של גוואים. לא הצליח המשתתף לעשות כן, ישארו הגוואים שזרק בתוך הבור והתור עובר למשתתף הבא. הצליח, הוא לוקח גווגו אחד מהבור, ומכה בחוזקה בגוואים שבבור. המטרה היא להוציא מספר זוגי כלשהו של גוואים מן הבור. לא הצליח המשתתף לעשות כן, ישאר הגווגו שזרק בתוך הבור והתור עובר למשתתף הבא. באם הצליח, זוכה המשתתף בכל הגוואים שבבור. משחק זה נקרא **בור אנגלי** ויש הגורסים **בור ערבי**.

חלוקה לאזורים

המשחקים בפארק יהיו במספר אזורים:

1. משחקים שלא יחייבו השגחה, כמו קלאס, שבע אבנים, גולות וגוואים. משחקים אלו יהיו באזור אחד ובין הילדים שישחקו באותם משחקים, יסתובבו מספר מדריכים אשר יעזרו לילדים ויפקחו על הנעשה.
2. משחקים על שטחים גדולים יותר, כמו מחניים או משחקי כדור אחרים.
3. משחקים שהיציאה אליהם והחזרה מהם יעשו משטח ואל שטח הפארק כמו סימני דרך וחפש את המטמון.
4. בנוסף לאלה יהיה אזור שלם בו יעסקו הילדים בפעילות שאינה המשחקים המסורתיים. באזור זה הם יעברו הפעלות ויעסקו בפעילות שונה כמו משחקים בסגנון אינדיאנים שייכללו הכנת אוהלים אינדיאנים, אימון במשחקי חץ וקשת ועוד.

סיכום השטחים

<u>שם המשחק</u>	<u>אורך</u>	<u>רוחב</u>	<u>שוליים</u>	<u>שטח כולל בדרש</u>
חפש את המטמון				משתנה
סימני דרך				משתנה
משחק התרבות האינדיאנית	200	200		200 על 200 (בערך)
מחניים				כמגרש כדורסל
שבע אבנים	6	6		6 על 6
שלוש מקלות	7	2		7 על 2
קלאס	4	3		4 על 3
גולות				המגרש יהיה עגול (רדיוס של עשר מטר)
גוגואים	5	5		5 על 5

רשימת הציוד הדרוש למשחקים

חפש את המטמון	ספר הדרכה, מכשירי כתיבה, למשחקים בלילה- פנסים,
סימני דרך	גיר/אבן גיר.
משחק התרבות האינדיאנית	מצית,
מחניים	כדור, סרטי סימון
שבע אבנים	שבע אבנים
שלוש מקלות	שלוש מקלות שלא יישברו בקלות
קלאס	אבן
גולות	גולות, בור
גוגואים	גוגואים